

Svar Rek. 28/2016, Nordiskt samarbetsprogram för regional utveckling och planering 2017-2020

1. Rekommandasjon

Rekommandasjonen har følgende ordlyd:

Nordisk råd rekommanderer Nordisk ministerråd

Att genomföra samarbetsprogrammet för regional utveckling och planering 2017-2020, efter beaktande av Nordiska rådets kommentarer i detta betänkande

2. Meddelelse fra Nordisk ministerråd

Nordisk ministerråd takker for innspillene fra Nordisk råd til samarbeidsprogrammet for regionalutvikling og planlegging 2017-2020. Vi er glad for at Nordisk råd er enig med oss i at programmet peker på sentrale nordiske problemstillinger, og vi vil ta Nordisk råds kommentarer i betraktning ved gjennomførelsen av programmet.

Temagruppene for henholdsvis bærekraftig distriktsutvikling, innovative og resiliente regioner og bærekraftige byer og byutvikling har hatt sine første møter, og er i gang med å utforme arbeidsplaner for å oppfylle målene i samarbeidsprogrammet. Alle temagruppene har medlemmer fra både nasjonalt og regionalt nivå, samt fra grensekomiteene. Innspillene fra Nordisk råd er viderefornidlet til temagruppene.

Kommentarer på utvalgets synspunkt

Angående begrepsbruken rundt bærekraftig/grønn tilvekst vil temagruppene benytte seg av de definisjoner som allerede blir brukt i miljøsektoren. De vil bygge på miljøsektorens tilnærming og metoder for å nå en bærekraftig utvikling. De vil også problematisere koblingen mellom bærekraftig/grønn tilvekst og konkurransekraft/lønnsomhet. Grønn omstilling er et prioritert tema for Nordisk ministerråd og vi trekker dette arbeidet inn i regional- og planleggingssektoren der det er relevant.

På det nåværende tidspunkt er det vanskelig å si noe om hvordan det grenseregionale samarbeidet vil påvirkes av eventuelle endringer av regionene så lenge endringene ikke er avklart på nasjonalt nivå.

Det er ikke lagt opp til at temagruppene skal diskutere konkrete spørsmål om hvordan ambulansetransport og brannutrykning kan fungere på tvers av grensene, men dersom det anses relevant i gruppens arbeidsplaner kan de selv beslutte å behandle det.

Det finnes en rammeavtale om samarbeid om redningstjenester mellom de nordiske landene kalt Nordred. Avtalen gjør det mulig for redningstjenestene i de respektive land å be om hjelp fra naboland, og bistå med hjelp over grensen.

Eksempel på konkret samarbeid over grensen er avtalen Helse Innlandet (Norge) har med Landstinget Dalarna (Sverige) om at kvinner i Nordre Dalarna kan føde på sykehuset i Elverum. Det samarbeides også om ambulansetjenester over den norsk-svenske grensen, men en utfordring her er at norske ambulanser bryter svenske regler ettersom Norge ikke har samme krav som Sverige om å ha sykepleier om bord. På Nordkalotten er det samarbeid over grensen innenfor spesialisthelsetjenesten gjennom en avtale mellom Lapplands sjukvårdsdistrikt i Finland og Helse Nord i Norge som gir pasienter med samisk språk rett til psykiatrisk helsehjelp i Norge.

Nordisk ministerråd har i de senere år jobbet med samarbeid om grenseregional statistikk på ulike måter. Nordic Mobility er et finsk formannskapsprosjekt om nettopp dette, og de første resultatene fra prosjektet vil bli presentert i løpet av 2017. Statistikkprosjektet, som pågår i Nordisk Ministerråd i perioden 2016-2018, skal dessuten utvikle en modell for statistikk om nordiske samfunnsforhold, inkludert utvikling av en langsiktig modell for grenseregional statistikk. I tillegg skal rapporten State of the Nordic Region, som produseres av vår underliggende forskningsinstitusjon Nordregio, utvides til å inkludere mer grenseregional statistikk som dekker fler av ministerrådets sektorer fra utgaven som blir publisert i 2018.

De spesifikke prosjektene som skal gjøres i temagruppen om bæredyktig distriktsutvikling er ikke bestemt, men vi har videresendt problemstillingene reist av Nordisk råd om størrelse og selvråderetts betydning for lokalutviklingskraft. Både når det gjelder komparative studier for å se på bærekraftig distriktsutvikling koblet til regionalt selvstyre og forekomst av sterkt bygdeengasjement, samt forskjeller mellom distriktsutvikling i små kommuner og småbyer, og større byer og områder.

Det pågår sektorsamarbeid mellom landene og over grensene. Dette er spørsmål som grensekomiteene jobber med i sin daglige drift. Innenfor regionalsektoren har vi knyttet grensekomiteene nærmere oss strategisk ved at de inngår med representanter i temagruppene under samarbeidsprogrammet. Dette gjør at vi sikrer at den grenseregionale kompetansen er med i utviklingsarbeidet.

Når det gjelder det grenseregionale samarbeidet om regionale og kommunale basistjenester kan grensekomiteene ta initiativ og fasilitere dette, men det må være uttalt interesse fra sektormyndighetene for at det gjøres. Lokale og regionale myndigheter kan ivareta mye av det praktiske arbeidet, men grensehinder som oppstår på grunn av ulike nasjonale regelverk må juridisk løses på nasjonalt nivå. I følge grensekomiteene er det nødvendig med finansiering for å utvikle tjenestetilbudet over grensene, slik at man kan ansette kompetent personale og langsiktig planlegge og gjennomføre utviklingstiltak i grensekommunene.

Grensekomiteene har nylig nedsatt en arbeidsgruppe som undersøker grenseoverskridende transportinfrastrukturprioriteringer. Nordregio bistår dem i arbeidet.

Nordisk ministerråd har ikke gjort studier av effekter av differensierte arbeidsgiveravgifter eller momssatser i spredtbygde strøk, og det foreligger for øyeblikket ikke planer om å gjøre dette.

Vi vil ta med oss innspillene fra Nordisk råd i det konkrete arbeidet med implementeringen av samarbeidsprogrammet for regionalutvikling og planlegging 2017-2020.

Nordisk ministerråd anser herved at rekommandasjonen er oppfylt.